

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiisi se ne vračajo.

Izdajatelj: odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave šte. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.— Za pol leta . . . . . 12.— za tri mesece . . . . . 6.— za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 5.20 za pol leta 2.60

Pregled najnoveših dogodkov.

Rusko-romunska bojišča. — Ruski napad na višine severno otiške doline. Poizvedovalni sunki sovražnika na več točkah dolge fronte zavrnjeni.
Zapadno bojišče. — Topovski boji ob Sommi in Ancru, sicer razven letalskih akcij nič novega.

Austrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se razglša: 17. februarja 1917.
Vzhodno bojišče. — Od danes zjutraj napada sovražnik našo postojanko severozapadno Herestrau. Boji se nadaljuje. Pri Stanislavu, južno Zborowa in Brezno, so naše poljske strazne odbile močne ruske poizvedovalne oddelke.
Italijanski in jugovzhodno bojišče. — Nobenih bistvenih dogodkov.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. februarja 1917.
Zapadno bojišče. — Armada prestolonaslednika Ruprehta: Na fronti v Artolsu in v ozemlju Somme, posebno na obeh bregovih Somme je dosegel topovski boj znatno silo. Na več točkah so bili odbiti angleški izvidni oddelki, južno Miramonta po bobnajočem ognju izvršeni močnejši napad. — Prestolonaslednikova armada: Ob Aisnu, zapadno Berry du Baca in v Sampanji, južno Riponta, so se francoski sunki izjalovili. Naša letalska brodogovja so izdatno obmetala z bombami važne naprave za sovražno fronto. Ob Sommi je zletelo več municijskih skladišč sovražnika v zrak. Pokanje in stranje zemlje je bilo čutilo do St. Quentin.
Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Pri Lukstu, jugozapadno Lucka, pri Zborowu, južno Brezno in jugozapadno Stanislava so se ruske akcije izjalovile. — Fronta nadvojvode Jožeta: Na višinah severno otiške doline so se ob jutranjem svitu razvili boji. — Pri Mackenseni armadi in na macedonski fronti se položaj ob neznatnem bojem delovanju ni izpremenil.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 16. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Fronta ob Tigrisu: V noči na 15. t. m. in dne 15. t. m. zjutraj živahn topovski streljanje proti našim postojankam južno Tigrisa. Potem ko je bil napad sovražnika na naše desno krilo odbit, je bil del naših postojank na ukaz izprazen, da se preprečijo nepotrebne izgube.
Perzijska fronta: Severovzhodno Hamadana je bil napad sovražnika odbit. Severovzhodno Bidžarja je bil švadrn sovražne konjenice razpršen. — Na ostalih frontah nobenega imenovanja vrednega dogodka.
O bojih pri Ripontu.
BEROLIN, 16. (Kor.) Wolffov urad poroča o bojih prestolonaslednikove armade pri Ripontu sledeče podrobnosti: Boji južno Riponta so se vršili na istem ozemlju, na katerem je Joffre jeseni 1915 žrtvoval v nepotrebnih napadih na tisoče vojakov. Z drznimi naskoki dne 15. t. m. so nemške napadne čete vrgle Francoze na višini 185 iz približno tisoč metrov globokega in 2 1/2 km širokega sistema jarokov, ki so ga imeli Francozi v oblasti od 25. septembra 1915 in ga utrdili z vsemi mogočimi poljskimi utrdbami in sredstvi za boje iz bližine. Razven velikega števila ujetih, mrtvih in ranjenih in strojnih pušk so izgubili Francozi še zelo važne opazovalne točke. Ko je napočil dan, so pričeli opravljati svoje delo nemški topovi. Ob jasnem, krasnem vremenu so letalska brodogovja in opazovalci artiljerije in minovk vodili nemški ogenj, ki je, privravljen do podrobnosti, v kratkem razbil francoske postojanke in potokel francosko artiljerijo. Francoske žične ovire so bile razbite, jarki skoro znižani. V sledeči uri so Nemci zapustili svoje jarke in predri v neustavljivem navalu štiri francoske črte. Na posameznih točkah so se vršili srditi boji z ročnimi granatami in bajonetmi. Odrezani in decimirani po nemškem ognju, so se morali Francozi v zasutih jarkih in nastaniščih predajati kar v skupinah. Pri popolnem uspehu dovršene topovske priprave so bile nemške izgube majhne. Francoski protinapadi, ki so bili izvršeni zvečer in naslednje jutro, so se razbili ob velikih izgubah za sovražnika.

Sovražna uradna poročila.

Rusko poročilo.
14. februarja 1917. — Zapadna fronta: Po srditi topovski pripravi, ki je bila spremljana deloma od kemičnih granat, so napadli Nemci približno z enim bataljonom naše postojanke južno Dvisvjatskega jezera in prodrli v naše jarke; s protinapadom in z našim ognjem so bili pregnani, nakar je bil položaj zopet vzpostavljen. V ozemlju južno Višnjevkega jezera so spustili Nemci strupene pline; poročilo o izgubah še ni došlo. — Romunska fronta: Dne 12. t. m. so Nemci po močni topovski pripravi z velikimi silami napadli našo postojanko na obeh straneh ceste Jakobeny—Kimpolung in se polastili po več napadih neke višine 4 vrste vzhodno Jakobenov. V noči na 13. t. m. so izvršile naše čete protinapad, pregnale Nemce po srditih bojih, ki so trajali celo noč, z višine in vzpostavile položaj; ujele so 7 otičrjev in 156 nemških vojakov. V teh bojih je bil ubit hrabri polkovnik Kosimenko. Dne 13. t. m. je pričel sovražnik po močni topovski pripravi vnovič s premočjo z ofenzivo ob cesti Jakobeny—Kimpolung. Po celi dan trajajočem boju se je polastil sovražnik dveh višin 4 vrste vzhodno Jakobenov; naše čete so se umaknile eno vrsto in zasedle višine 5 vrst vzhodno Jakobenov, kjer so se takoj utrdile.
15. februarja 1917. — Zapadna fronta: Po več nego dveurni topovski pripravi je napadel sovražnik naše postojanke pri vasi Kobarovce. Po zadnjih poročilih se je razvil tankaj zelo srdit boj. — Romunska fronta: Neizpremenjeno. — Letalska služba: Francoski letalec Revoltisse je sestrelil eno nemško letalo, ki je padlo nad našimi postojankami jugozapadno Birlata na tla; nemška letalca sta mrtva.

Uspehi nemških podvodnikov.

ROTTERDAM, 16. (Kor.) Belgijski parnik »Egypt« in francoski parnik »Vantoux« in ena francoska jadrnica so bili potopljeni.
LONDON, 16. (Kor.) Angleški parnik »Kyanite« in ribiški parnik »Belvoir-castle« sta se potopila. Angleški parnik »Longear« (2777 ton), ribiški parnik »Harry Bell« in angleška jadrnica »Percy Roy« so bili potopljeni.
KRISTIJANIJA, 16. (Kor.) Norveško poslaništvo v Londonu je naznanilo ministru za vnanje stvari, da je bil parnik »Daluste« dne 11. t. m. zjutraj potopljen. Posadka je bila rešena; en mož je pozneje vsled opešanja umrl. Moštvo, ki je bilo 73 ur na vodi, je sprejel končno parnik »Ellen Benzon« in izkrcaj isto dne 15. t. m. v Queenstownu.
BERN, 16. (Kor.) »Intransigent« poroča iz Santanderja: V bližini obrežja je bila neka trojdrnica potopljena od nemškega podvodnika. Ob obali je velika množica ljudstva opazovala dogodek.
RIM, 17. (Kor.) Agenzija Stefani poroča iz Palme: Neki avstroogrski podvodnik je potopil italijanski parnik »Oceanica« (2000 ton). 30 mož posadke je izkrcaj na suho neki španski parnik.

Odhod ameriškega parnika »Philadelph« iz Liverpoola v Newyork.

MILAN, 16. (Kor.) Glasom »Secola« je dne 15. t. m. ameriški prekmorski parnik »Philadelphia« odplul iz Liverpoola v Newyork. Na krovu tega prvega ameriškega parnika, ki pojde po blokadnem pasu krog Anglije, se nahajajo ameriški potniki in en zastopnik ameriškega časopisa.

Pogajanja glede nakupa skandinavskih ladij v Angliji.

KOPENHAGEN, 16. (Kor.) »National-tidende« poroča iz Kristijanije: Pogajanja z Anglijo glede nakupa nordijskih ladij je počasi napredujejo, ker je poštna zveza z Anglijo popolnoma prekinjena in deluje brezjavni promet izredno počasi.

Prestelno notifikacijsko odposlanstvo na Saškem, v Švici in na Danskem.

DRAŽDANE, 16. (Kor.) Kralj je sprejel danes v navzočnosti ministra za vnanje stvari avstroogrsko posebno odposlanstvo, obstoječe iz kneza Schwarzenberga in komornika grofa Festeticsa, v svrhu notificiranja nastopa vlade cesarja Karla v slovesni avdijenci.
BERN, 16. (Kor.) Jutri prispe v Bern avstroogrska delegacija, obstoječa iz grofa Ervina Nostitza in grofa Baniffya, da oficijalno notificira zveznemu svetu nastop vlade cesarja Karla. Delegacija bo ob 3 popoldne sprejeta od celokupnega zveznega sveta.
KOPENHAGEN, 16. (Kor.) Izredno avstroogrsko odposlanstvo je prispelo večera semkaj in je bilo sprejeto na kolodvoru od gospodov tukajšnjega avstrijskega poslanstva in zastopnikov danskih oblasti.
Pomanjkanje vsakdanjih potrebščin v Franciji.
BERN, 16. (Kor.) Povodom naglo sledečih omejitvenih odredb piše »Le Journal«: V Franciji se občuti pomanjkanje premoga, sladkorja, špirta, mleka, masla in jajc. Nemci so sicer blokirali, toda Francija tudi. Podvodniki in dreadnoughti,

s katerimi se Francija sama blokira, se imenujejo brezskrbnost, malomarnost in nesposobnost. V Franciji se organizira lakota, dočim so Francozi pričakovali, da bo provijantiranje organizirano preko Londona.

Upor na Kubu.
NEWYORK, 16. (Kor.) Glasom brzojavke iz Havane se je vršil 17 milj od mesta hud boj, tekom katerega so vladne čete popolnoma porazile vstaše.

Francoska zbornica.
PARIZ, 16. (Kor.) Finančni minister Ribot je predložil zbornici zakonski načrt glede dovolitve provizoričnih kreditov za drugo četrtletje 1917 v znesku 4574 milijonov frankov v okviru splošnega proračuna in 926 milijonov /naknadnih kreditov.

Bissolati v Parizu.
PARIZ, 16. (Kor.) Agence Havas javlja: Italijanski minister Bissolati je prispel semkaj.

11 socialističnih članov dume aretiranih.
KOPENHAGEN, 16. (Kor.) Glasom poročil ruskih listov je bilo aretiranih 11 socialističnih članov dume, ki so pripadali glavnemu vodstvu vojnega komiteja. Preiskava je dognala, da so se izdelovali načrti za revolucijo, ki naj bi izbruhnila po celi Rusiji. »Berlingske Tidende« poroča iz Petrograda, da sta dva moška izvršila na mornariškega ministra Grigoroviča atentat s samokresom. Grigorovič, ki je bil sam obožovan, pa je s svojim hladnokrvnim nastopom pregnal atentatorja, ki sta pobegnila, ne da bi se ju zamoglo spoznati.

Cesar Viljem imenovan za velikega admirala avstrijske mornarice.

DUNAJ, 17. (Kor.) Cesar Karel je z Najvišjim pismom 12. februarja 1917 imenoval nemškega cesarja Viljema za velikega admirala c. in kr. vojne mornarice.

Dunajski slikar Ludovik Mayer umrl.

DUNAJ, 17. (Kor.) Včeraj je umrl tu v 83. letu starosti nestor dunajskih slikarjev in ustanovitelj umetniškega doma, zgodovinski slikar Ludovik Mayer. Nadvojvoda Maks odpoval v Carigrad.
DUNAJ, 17. (Kor.) Nadvojvoda Maks je odpoval danes v Carigrad, da notificira sultanu nastop vlade cesarja in kralja Karla.

Ceneno meso za ljudstvo.

DUNAJ, 17. (Kor.) Ljudski prehranjevalni urad namerava, kakor se poroča z merodajne strani, uvesti dalekosežno akcijo za oddajo cenenejšega mesa. Gre namerič za inozemsko meso, ki se bo prodajalo po določenih prodajalnicah. V načrtu je tudi izdelovanje cenenejših klobas za širše sloje ljudstva.

Zapletna kave na Švedskem.

STOCKHOLM, 17. (Kor.) Vlada je odredila, da se morajo od 19. t. m. dalje zapletiti vse zaloge kave. Izvedeno bo razčimaranje, pri čemer pride 300 g na mesec na osebo.

Umirajoči parlament.

Nemški poslanec E. V. Zenker, ki se v vseh svojih spisih odkljuje z »dobrodejno stvarnostjo, je priobčil v šte. 5/6. dunajskega tednika »Die Wage« tale članek:

Bilo je koncem oktobra 1916, torej pred več nego četrt leta, ko je gospod pl. Körber nastopil nasledstvo grofa Stürgkha. Pozdravljalo ga je soglasno odobravanje javnega mnenja, ki je videlo v njem vzpostavitelja ustave in državnega zbora in rešilca politične časti Avstrije. V resnici se je novi ministrski predsednik priznal k nazoru, da pot do nove uredbe Avstrije more iti samo skozi parlament. Ko je malo tednov po njegovem nastopu službe prišla izprememba na prestolu, je mladi cesar razglasil svojim narodom svojo voljo na najsvobesnejši način: da bo čuval ustave pravice narodov. Uveljavljajoč ta namen je neposredno nato naložil ministrskemu predsedniku Körberju, naj uvede predpriprave za sklicanje državnega zbora, da bo mogel pred obema zbornicama državnega zbora položiti zaobljubo na ustavo. Ministrski predsednik je to radostno vest razglasil z besedami: »Nastopil je nov čas! Vsak človek, ki ima svojih pet zdravih čutov, je moral pričakovati, da se parlament v malo dneh, najkasneje v malo tednih zopet postavi v svoje pravice. Prebivalstvo je klicalo po tem, politična čast in najjasnejši interes države sta zahtevala, ministrski predsednik je pospeševal, in cesar je naravnost zahteval — kaj naj bi bilo tu še na potu? Mari je tako težko sklicati parlament, ki ni razpuščen in ki ne izvaja nikakega upora proti vladi? Ne, prav nikakor ne! Ni trebalo drugega, nego da gospod Sylvester da pisarni nalog, naj povabi poslance v prihodnjo sejo, prvo XXII. zasedanja, in umetnost bi bila storjena.

Da se to vendar ni zgodilo, ni bila kriv-

da to pot na vladi, marveč na novi parlamentarni ententi krščanskih socijalcev in nationalverbandlerjev, ki so si usvojili stališče, prav čudno posebno za kako vodilno parlamentarno stranko; vlada naj bi, predno skliče zbornico, izvedla najvažnejše čine nove uredbe Avstrije, nagodbo z Ogrsko, odločenje Galicije, uravnajo jezikovnega vprašanja v Avstriji — in to po protustavni poti; s pomočjo § 14. To je bilo nekaj novega, da se parlamentarne stranke v Avstriji — in to celo vodilne! — niso več zadovoljevale s tem, da so brezbržno praktično dopuščale zlorabljanje § 14, marveč so ustavno mislečo vlado pozivljale, naj prepreči zborovanje parlamenta, da se bo mogla ustava kršiti! »Kralj absoluten, ali vrši naj našo voljo!« Gospod pl. Körber je odklonil in se ni hotel odzvati temu prijaznemu povabilu. Ni zmogel toliko brezvestnosti, da bi mladega monarha ob takih spremljavalnih pojavih uvel v svetovno zgodovino in — izgnil je!! Radikalno-klerikalna ententa je ostala zmagovalka nad parlamentom!!

Po ponesrečenem poizkusu, da bi v kakem kabinetu Spitzmüllcrjevem dobili voljneje orodje za namerovani državni prevrat, je prišel grof Clam Martinic na krnilo in gospoda Baernreither in Urban sta vstopila v vlado, da dasta politiki Nationalverbanda večjega oslona. Sedaj bi bilo pričakovati, da se vlada hitro loti izpolnitve želja naše parlamentarne entente in da potem slednjič skliče parlament, če že ne iz nobenega drugega razloga, pa iz tega, da ne nastanejo nikaki dvomi na cesarjevi besedi. Ali ministrstvo Clam-Martinic se je delalo in se dela kakor da se ni prav ničesar zgodilo, ali imelo zgoditi. Po polnem mesecu od nastopa svojega je dalo razglasiti, da se sedaj začno razgovori, ki naj služijo pripravi za sklicanje zbornice. To ni bilo posebno mnogo, ali, kar je sledilo na to, je bilo še manj. Bilo je par strankarskih konferenc pri ministrskem predsedniku, med tem je ministrstvo izdalo par naredb na podlagi § 14, v yarstvo tistih »belangov« — in potem je postalo zopet tiho okolo državnega prevrata in okolo državnega zbora. Pred malo tedni je bil v Berlinu sestanek vseh predsednikov parlamentov četverzveze, ki se ga je udeležil tudi gospod Sylvester; in sam se je ponašal tako veselo, kakor da na Dunaju res živi parlament podobno sobranju. Ko pa se je povrnil, je doznal, da se sklicanje državnega zbora nikakor ne more izvršiti pred Velikonočjo.

Zakaj? Mari grof Clam-Martinic ni imel v osmih tednih svojega poslovanja dovolj časa za razmišljanje, katero pot naj ubere: ali pot ustave, na katero je pokazal cesar, ali ono radikalno-klerikalne entente? Mi ne moremo prodrati v tajnost vlade in njenih opor. Ali te dni se je prikrala na dan neka vest, ki morda meče nekoliko luči na naše nade, da sploh dobimo še kdaj parlament. Poljski odbor za posvetovanje o izločenju Galicije je dovršil svoja dela, ter je načrte predložil parlamentarni komisiji. Od tu poidejo v plenum poljskega kluba in ko tam dobe sankcijo, bodo romali nazaj po isti poti. In ker se — tako javljajo oficijozno — plenum poljskega kluba v nobenem slučaju ne snide pred koncem aprila, si moremo približno izračunati termin za sklicanje državnega zbora. Veleinteresantno: Avstrijski parlament se sme po triletni pavzi svetovne vojne zopet sestati šele tedaj, ko bodo Poljaki z vlado popolnoma na čistem glede oцепljenja Galicije in seveda tudi gosp. posledic temu. Da pa mandat državnega zbora koncem junija poteče — to nič ne de. Ali ta mandat pač poteče in ne bomo imeli potem nobenega parlamenta, da, niti ne možnosti zanj; ali pa skličejo parlament koncem maja, in mu potem predložijo ogrsko pogodbo in gališki sporazum kot dovršena čina, na katerih itak ni ničesar več izpreminjati, ki se ju more torej mirno v eni formalni seji skleniti. Res, dva enako vabljiva razgleda.

Zasluga na tem pa gre radikalno-klerikalni ententi, ki jo načrtu in namenoma prepreča po cesarju najsvobesnejše potrjevanje ustavnosti, in ki ni dopustila, da bi se parlament pravočasno sešel. Povedali smo danes to le z namenom, da ugotovimo odgovornost za tako nesrečo. In nesreča je to, tako velika, kakor nas je le mogla kaka zadeti v tej vojni. Če se pogodba z Ogrsko in izločenje Galicije z gospodarskim, k temu pripadajočim sporazumom vred oktroirata, bo ta ententa odgovorna za nepopravljivo škodo na nemškem narodu. Če je v tem težkem času gospodarske stiske neprecenljiva potenca parlamentarniškega sodelovanja na škodo ljudstva popolnoma izločena — je odgovorna za to dvojica diokurov Wolf-Gessmann. Če nekega dne, naveličani tega neumnega rogoviljenja, proglasijo »nemške« stranke kot nesposobne za vlado in jih potisnejo v stran na škodo resničnim nemških »belangov«, potem se bo imel nemški narod zahvaliti na tem izključno le svojim izvirnim narodnim politikom; in če bo Avstrija morala iti na mirovna pogajanja, ne da bi imela za seboj falango parlamenta, kazočega življenjsko voljo te države,

potem bomo tudi vedeli, komu se imamo zahvaliti na tem. Pride čas, ki morda ni več daleč, ko bo vsak pošten Avstrijec, visok ali priprost, hotel z nohti prsta izpraskati iz zemlje svoj parlament, ki se sedaj pušča umirati brez vsakega razumljivega razloga: proti volji cesarja, proti volji ljudstva, proti volji večine vseh strank — le zato, ker si hoče neki parlamentarni trust izsiliti ugodnejšo podstavo za bodoče — volitve! V resnici poleg te odgovornosti razpada ona grofa Stürgkha v nič in le obžalovati je najgloblje, da poleg ministrske odgovornosti ne obstoji tudi kaka osebna odgovornost poslancev. Državno sodišče bi dobilo v tem slučaju obilo dela. Tako se bo pa proces odigral po voljni žari. Če le ne bo tedaj že — prepozno!

Vojni stroški in vojni dolgov.
V nemškem državnem zboru je vlada izjavila, da znašajo dosedajni vojni stroški (t. i. meseca decembra 1916) okrog 240 milijard mark' ozir. 294 milijard kron v zlatu. Dozdaj je znašalo skupno dobovanje zlata na svetu v 4 stoletjih (od l. 1500 do 1900) 12 1/2 milijonov kg, od l. 1900 naprej pa 7 milijonov kg v vrednosti 22 milijard K. L. 1900 je znašalo stanje zlata na svetu v denariju 23 1/2 milijarde, druge vrednosti v zlatu pa 17 1/4 milijarde, torej skupno 41 milijard kron. Vojni stroški znašajo torej sedemkrat več nego zaloga zlata.

Več vplegala v pomen vojnih stroškov nego te številke pa nam dajo sledeča razmotrivanja: Pred vojno si dobil n. pr. za 3 K najmanj dvakrat toliko živil nego danes. To pomeni na drugi strani, da je takrat 294 milijard pomenilo več nego danes.
Ve to bomo pravilno razumeli, ako pravilno pojmuemo bistvo denarja. »Dobra« ali blago so stvari, ki služijo zadovoljevanju človeških potreb. Denar je stvar, ki večjemu ali manjšemu krogu ljudi daje možnost, da posestujejo, kar želijo. Za denar se dobijo najrazličnejše stvari: mlinsko kamenje, kosi platna in drugo pomenijo mnogokje istotako denar kakor v kulturnih deželah žlahtne kovine in tiskan papir. Za človeški obstanek ima denar sam po sebi podrejeno vrednost. Naša kultura ne bi bila mogoča brez železa, ker si iz njega dela človek čudne in sijajne stroje, ki služijo obvladavanju narave; denar se v to svrhu ne more rabiti. Sam po sebi torej denar nima vrednosti, dobi jo pa z možnostjo, da dobiš zanj kako blago (dobro). Seveda moreš za denar dobiti kaj samo, če se ti dajo na razpolago dobra, ki jih moreš dobiti v zameno za denar. Iz tega pa tudi sledi: kjer je več blaga, pomeni to tudi več denarja, in nasprotno, t. i.: ako je zaloga blaga velika, dobimo za večjo množico denarja tudi večjo množico dobra; kjer pa je blaga malo, se mora zanj izdati več denarja. Splošno pravilo je: kupna sila denarja je spremenljiva; raste s prídátkom in pada z zmanjšanjem blaga.

Z denarjem samim po sebi, recimo s kupom zlata si človek ne more utešiti gladi, in se ne oblačiti, ampak dati mora ta denar za potreščine, t. j. za hrano in obleko. Tako se tudi vojska ne more voditi s samim denarjem, ampak je treba blaga. Mnoge milijarde, ki jih je dalo prebivalstvo državi kot posojilo, ne pomenijo darila denarne množice, ampak blaga in dela, kojih pravega obsega denar vendar ne znači, ampak ga samo predstavlja v primerni veličini. Pravi vojni stroški so ono, kar se v resnici potrebuje in izda. Izdajo in potrošijo se pa resnična »dobra«, to je proizvodni ljudskih rok in takozvana opravila, t. j. delo, ki ne proizvajajo več novih »dobre«. Izmed prvih naj navedemo: puške, topove, vozove, stroje, opreme in obleke, vozno blago, stavbe, življenske potrebščine itd., kar se največ potroši in uniči. Med opravila spada v prvi vrsti vojna služba, pa tudi delovanje dobavljalcev se mora plačati, deloma v blagu (hrana), deloma v denarju, s katerim si navedeni nabavijo nova dobra. A tudi to plačilo pomeni izdajanje blaga, zakaj če se denar da tudi v hranilnico, pomeni to le, da se bo spremil v blago šele pozneje. Potrošeno blago se ne more nikdar nadomestiti z denarjem, ampak samo s pridclanjenim novega blaga. Vidimo danes, da ni preobilice blaga, saj primanjkuje skoro vseh živežnih potrebščin.

Pravi vojni stroški so torej poraba zalog blaga ter poraba človeške delavne sile, ki je odvzeta pridelovanju blaga. — Vojni stroški imajo pomen, da država pritegne ljudsko posest k sebi, z obljubo, da jo bo pozneje vrnila zasebni posesti; z druge strani pa zahteva delo, za koje lamči z denarjem, deloma z oskrbo (preskrba armade, preskrba rodbin vpoklicancev itd.) Bistvo vojnih dolgov ostoji torej v tem, da je država v sedanjosti potrošila blaga ali dobra, ki bi ji imele pripasti šele v bodočnosti. Tu moramo razločevati med gospodarskim in državnoznanstvenim delovanjem. Če premislimo, da se vsa »dobra« v krajšem ali daljšem času potrošijo in da se morajo nadomestiti z novimi, potem so vojni stroški v gospodarskem smislu samo začasni in — ker gre za posebne vrste »dobre« — enostranski po-

potem bomo tudi vedeli, komu se imamo zahvaliti na tem. Pride čas, ki morda ni več daleč, ko bo vsak pošten Avstrijec, visok ali priprost, hotel z nohti prsta izpraskati iz zemlje svoj parlament, ki se sedaj pušča umirati brez vsakega razumljivega razloga: proti volji cesarja, proti volji ljudstva, proti volji večine vseh strank — le zato, ker si hoče neki parlamentarni trust izsiliti ugodnejšo podstavo za bodoče — volitve! V resnici poleg te odgovornosti razpada ona grofa Stürgkha v nič in le obžalovati je najgloblje, da poleg ministrske odgovornosti ne obstoji tudi kaka osebna odgovornost poslancev. Državno sodišče bi dobilo v tem slučaju obilo dela. Tako se bo pa proces odigral po voljni žari. Če le ne bo tedaj že — prepozno!

V nemškem državnem zboru je vlada izjavila, da znašajo dosedajni vojni stroški (t. i. meseca decembra 1916) okrog 240 milijard mark' ozir. 294 milijard kron v zlatu. Dozdaj je znašalo skupno dobovanje zlata na svetu v 4 stoletjih (od l. 1500 do 1900) 12 1/2 milijonov kg, od l. 1900 naprej pa 7 milijonov kg v vrednosti 22 milijard K. L. 1900 je znašalo stanje zlata na svetu v denariju 23 1/2 milijarde, druge vrednosti v zlatu pa 17 1/4 milijarde, torej skupno 41 milijard kron. Vojni stroški znašajo torej sedemkrat več nego zaloga zlata.

Več vplegala v pomen vojnih stroškov nego te številke pa nam dajo sledeča razmotrivanja: Pred vojno si dobil n. pr. za 3 K najmanj dvakrat toliko živil nego danes. To pomeni na drugi strani, da je takrat 294 milijard pomenilo več nego danes.
Ve to bomo pravilno razumeli, ako pravilno pojmuemo bistvo denarja. »Dobra« ali blago so stvari, ki služijo zadovoljevanju človeških potreb. Denar je stvar, ki večjemu ali manjšemu krogu ljudi daje možnost, da posestujejo, kar želijo. Za denar se dobijo najrazličnejše stvari: mlinsko kamenje, kosi platna in drugo pomenijo mnogokje istotako denar kakor v kulturnih deželah žlahtne kovine in tiskan papir. Za človeški obstanek ima denar sam po sebi podrejeno vrednost. Naša kultura ne bi bila mogoča brez železa, ker si iz njega dela človek čudne in sijajne stroje, ki služijo obvladavanju narave; denar se v to svrhu ne more rabiti. Sam po sebi torej denar nima vrednosti, dobi jo pa z možnostjo, da dobiš zanj kako blago (dobro). Seveda moreš za denar dobiti kaj samo, če se ti dajo na razpolago dobra, ki jih moreš dobiti v zameno za denar. Iz tega pa tudi sledi: kjer je več blaga, pomeni to tudi več denarja, in nasprotno, t. i.: ako je zaloga blaga velika, dobimo za večjo množico denarja tudi večjo množico dobra; kjer pa je blaga malo, se mora zanj izdati več denarja. Splošno pravilo je: kupna sila denarja je spremenljiva; raste s prídátkom in pada z zmanjšanjem blaga.

Z denarjem samim po sebi, recimo s kupom zlata si človek ne more utešiti gladi, in se ne oblačiti, ampak dati mora ta denar za potreščine, t. j. za hrano in obleko. Tako se tudi vojska ne more voditi s samim denarjem, ampak je treba blaga. Mnoge milijarde, ki jih je dalo prebivalstvo državi kot posojilo, ne pomenijo darila denarne množice, ampak blaga in dela, kojih pravega obsega denar vendar ne znači, ampak ga samo predstavlja v primerni veličini. Pravi vojni stroški so ono, kar se v resnici potrebuje in izda. Izdajo in potrošijo se pa resnična »dobra«, to je proizvodni ljudskih rok in takozvana opravila, t. j. delo, ki ne proizvajajo več novih »dobre«. Izmed prvih naj navedemo: puške, topove, vozove, stroje, opreme in obleke, vozno blago, stavbe, življenske potrebščine itd., kar se največ potroši in uniči. Med opravila spada v prvi vrsti vojna služba, pa tudi delovanje dobavljalcev se mora plačati, deloma v blagu (hrana), deloma v denarju, s katerim si navedeni nabavijo nova dobra. A tudi to plačilo pomeni izdajanje blaga, zakaj če se denar da tudi v hranilnico, pomeni to le, da se bo spremil v blago šele pozneje. Potrošeno blago se ne more nikdar nadomestiti z denarjem, ampak samo s pridclanjenim novega blaga. Vidimo danes, da ni preobilice blaga, saj primanjkuje skoro vseh živežnih potrebščin.

Pravi vojni stroški so torej poraba zalog blaga ter poraba človeške delavne sile, ki je odvzeta pridelovanju blaga. — Vojni stroški imajo pomen, da država pritegne ljudsko posest k sebi, z obljubo, da jo bo pozneje vrnila zasebni posesti; z druge strani pa zahteva delo, za koje lamči z denarjem, deloma z oskrbo (preskrba armade, preskrba rodbin vpoklicancev itd.) Bistvo vojnih dolgov ostoji torej v tem, da je država v sedanjosti potrošila blaga ali dobra, ki bi ji imele pripasti šele v bodočnosti. Tu moramo razločevati med gospodarskim in državnoznanstvenim delovanjem. Če premislimo, da se vsa »dobra« v krajšem ali daljšem času potrošijo in da se morajo nadomestiti z novimi, potem so vojni stroški v gospodarskem smislu samo začasni in — ker gre za posebne vrste »dobre« — enostranski po-

Da se to vendar ni zgodilo, ni bila kriv-

Posamezne številke »Edinosti« se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in o rtmikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . 2.—

Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . mm po 20 vin. vsaka nadaljna vrsta . . . . . K 20.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inseratni oddelek »Edinosti«. Naročnina za reklamacije se pošilja upravi lista. Plačuje se izključno le upravi »Edinosti« — Plača in tožlj se v Trstu. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnotranlistni račun št. 841.652

trošek ali izdatek, ki se zopet izenači s človeškim delom in z delazmožnostjo narave. V državnoznanstvenem pogledu pa je stvar taka, da more država dobra vrniti zasebni lasti le, če ji prebivalstvo ista — seveda le v denarju — da v obliki davkov na razpolago, oziroma če jih država sama prisvoji z raznimi podjetji (železnice, pošta, rudniki, tobakom itd.). V oni izmeri, v kateri se plačuje davek, bo mogla država odplačati svoje dolgovce.

Ker se dolgovi obrestujejo, mora država več povrniti, nego je sprejela. Če ne jemljemo v ožir tega presežka in se bavimo samo z glavnico, gre za vprašanje, ali bo mogla država nadomestiti vsaj to, kar je sprejela. Pred vojno se je dobilo za 1 K 2 1/2 kg brašna sedaj samo 1 kg. Tako je pri vseh drugih blagih. Pa vzemimo, da bomo po vojni dobili za 1 K 2 kg brašna, dobimo razmerje, da bi oni, ki bi si sedaj izposodili 1 K in jo vrnili po vojni, za 1 kg brašna povrnili 2, ali nasprotno: kdor si izposodi 1 kg brašna in ga vrne po vojni, bo lahko dobil ta kg že za pol krone. — Množina ali izmera dober, ki jih bo država povrnila, je torej odvisna od bodoče skupne moči denarja. Ker država vrača dolgovce v denarju, je za njo brez posebne vrednosti, ali je ta kapna moč velika ali mala, zasebemu prebivalstvu pa ni vseeno, ali ima 100 K, ki mu jih da država za jedno vojno zadolžnico vrednost 100 ali 200 kg brašna. Ker bo po vojni nastalo živahnije izdelovanje dober in ker bo narasla njih naloga, vsled česar bo posledica na ast vrednosti denarja ter padanje cen, bodo lastniki vojnih posojil gotovo napravili dobre kupčije, bodo dobili za svoj denar svoječasno večkratno vrednost tega, kar veča denar sedaj. Sedanje cene so ugodne, vse zadolžence proizvajalce blaga, posebno za kmetovalce. Če je kmet hotel pred vojno plačati svoj dolg, je moral prodati dva goveda, sedaj mu je treba za isti dolg prodati dve emu eno. Padne denarne vrednosti je torej zelo ugodno za odplačevanje dolgov. Vsekakor se iz tega vidi, da je obsedeno in intenzivno proizvajanje dober največje važno to za državno, narodno in zasebno gospodarstvo, in da se torej mora pomnožiti delo in izrabljanje zemlje.

Če pomislimo, da so se zaloge blaga znižale, denar pa se pomnožil, bomo razumeli, zakaj so n. pr. vključno temu, da se je izdal silno denarja za vojna posojila, n. rasje tudi hranilne vloge v denarnih zavodih (Tako je n. pr. v Nemčiji koncem l. 1916 znašalo stanje hranilnih vlog v hranilnicah 3 1/2 milijarde mark, za vojna posojila pa se je v istem letu izplačalo 21 1/2 milijarde mark. Splošno bi se mi-lilo, da je bilo 25 milijard več vzetih nego potrošenih, dočim je bilo proizvajanje dober bolj omejeno (pomislimo samo, da so bile omejene stavbe in tkaniške industrije) ter se je življenje prebivalstva bolj podražilo. 21 milijard, danih za posojila, ne pomeni torej prebitka dober, ampak samo svoto dober in opravil, ki je bila dana državi na razpolago, deloma torej tudi pomankanje blagovnih zalog. 3 1/2 milijarde hranilnih vlog pa predstavljajo nakaznice na bodoča dobra in so v verigi vzrokov zadnja vrednost, katero da država za denar in ki se sedaj ne da spremeniti v dobra. Od s. uonih vojnih stroškov odpade na centralne in okroglo 120 milijard kron. Potrošek dober bi se dal proračunati, če bi se določila količina potrošnih dober, ne pa za plačanih svot. Ona svota vojnih stroškov, ki je izdana kot plačilo za opravila, je zadržana deloma v vojnih dobickih in prihrankih. Za narod obstoje vojni dolgovi samo v potrošku dober in v onem plačilu, ki se mora dati inozemcem za opravila, ker kar je lastni narod zaslužil, to mu tudi ostane. Za državno blagajno je tudi to strošek. Z zaprtjem inozemstva smo bili prisiljeni, da na svoj trošimo svoja dobra, ter nam je bilo preprečeno, da bi plačevali inozemce, kak v mora to n. pr. Italija ki ne samo da mora kupovati prem g v inozemstvu, ampak mora za to še angleškim ladjam plačevati vis ko tovornu.

V narodno-gospodarskem oziru so torej naše vojne izgube manjše, nego si lahko to predstavljam po visokem številu denarja. A iz zgornjega ozira razvidimo, da tudi ta naša višina izgubi strašnost, če jo preposojamo s pravičnega stažca po bistvu in ne po o liki.

DREVI V NARODNEM DOMU ZABAVNI VEČER MOŠKE PODRUŽNICE CMD.

ZACETEK OB 6 1/2.

PODLISTEK.

„Ne sodite...!“

Roman.

— Nobena usta naj se je ne dotaknejo več!
— Henrik... ohajja me strahovita misel... kaj potem, če te veliki vojvoda ne odveže tvoje obveze?
— Ne skrbi, ne more me in me tudi ne bo silil. V skrajnem slučaju se obrnem za posredovanje na princzinjo, ki se pač gotovo rajši poroči z onim, ki bi ga ljubila.
— Kdo pravi, da ne ljubi tebe? Saj si tako vreden ljubezni! O, podvizaj se, podvizaj, da nama zagotoviš najino srečo!
— Dragica moja, že jutri ali pojutrišnjem: se vrnem.
Poljubil jo je, a vendar se je premagoval, kajti poleg strasti se mu je začel oglašati tudi čut spoštovanja do njegove bodoče soproge. Potem je vzel plašč in ga ji ogrnil čez rame. Težka, s krznom podložena svila pa je zdrknila zopet na tla, kajti Sonja mu je strastno ovila roke okoli vratu.
— Henrik, torej te moram zapustiti...! O, ko bi že minile te strašne ure.

Razne politične vesti.

Zanimiv pojav V večeršnjil Tagespostu je objavljeno poročilo o zborovanju nemškega „Nationsverbanda“. Poročilo pripoveduje o vseh točkah dnevnega reda precej gostobesedno, kaj se je govorilo in sklepalo, pot m pa pravi: „Potem je načelnik razložil skupno s krščanskimi socialcijski skil njenavonila.“ Nadaljne štiri vrste, v katerih je pač gotovo bilo največ povedanega o teh „vodilih“, je črna cenzura, dočim je vse ostalo poročilo ostalo celo. Vrag si ta vedi, ali so ta nemškonalacionalna „vodila“ res tako nevarna, da niso vama pred rdečim cenzornim svinčnikom? Saj so nemški nacionalci in z njimi združeni nemški krščanski socialci po neprestanem svojem zatrevanju vendar „edini element, ki vzdržuje državo“ in menda vendar ne bodo vključili „vodil“, ki bi ne smela videti belega dne javnosti! Ali pa je bilo morda zopet kaj takega, da bi se razurala potem ona pretežna avstrijska javnost, ki ni nemškonalacionalna in tudi ne nemškoralščanskosocialna, pač pa kljub vsemu drugemu — pošteno avstrijska!

Sodeželani!

Dne 31. januarja t. l. je bil deželni odbor Goriško-Gradiščanske milostno sprejet v slovesni avdijenci od Njihovih Veličanstev presvetlega cesarja Karla I. in presvetle cesarice Cite.
Na poklonstvo, ki ga je predložil deželni odbor pred Najvišji prestol imenom našega ljudstva, je blagovolilo Njegovo Veličanstvo najmilostiveje odgovoriti:
»Poklonstvo Moje pokuzene grofije Goriške in Gradiščanske me je radostno ganilo. Mnogokrat in mnogokrat sem s prisrčnim sočutjem mislil na prebivalce te dežele, ki so tudi v najtežjih dneih ostali neomajno zvesti cesarju in državi ter prenašajo vse preizkušnje te vojne z zgledno požrtvovalnostjo. Hrepenim po času, ko bom mogel z božjo pomočjo in vsled hrabrosti Mojih vrlih čet porušeno zopet pozidati in lepo mesto Gorico ter od narave tako bogato oblagodarjeno deželo, to Našo dragoceno posest, obuditi k novemu življenju. Blagovolite vsem Mojim ljubim in zvestim Goričanom sporočiti, da se morejo v tem času težke preizkušnje kakor tudi v bodočih srečnejših dneih vedno zanesati na Mojo najtoplejšo vladarsko skrb.«
Izvršuje Najvišji ukaz, sporočam svojim sodeželanom tolažljive besede Njegovega Veličarstva, ki brez dvoma zbudje v vseni najglobljejšo hvaležnost in bodo v našem ljudstvu ohranjene kot večni spomin.
Dunaj, dne 6. februarja 1917.
Dr. FAIDUTTI, deželni glavar.

Kmetovalcem na Primorskem!

Ze tretjič po izbruhu vojne pričenate vršiti spomladanska dela v svojih gospodarstvih.
Pričakujem s polnim zaupanjem, da uporabite tokrat, kakor prejšnja leta, vse svoje moči v svrhu, da se odzovete svoji patrijotični dolžnosti in da dobite s trudom dela iz zemlje vse, kar je potrebno za lastno življenje in ohranitev naših hrabrlih vojakov, ki branijo z junaško srčnostjo kakor močna trdnjava ob državnih mejah Vas, Vaše domove in Vaše dvore.
Tudi tokrat morajo vsi, ki so ostali v domovini, z vsemi svojimi močmi sodelovati na velikem delu; stari in mladi, žene in otroci, vsakdo mora sodelovati, najsi bo samo s skromnimi sredstvi, da se z združenimi močmi doseže veliki smoter.
Potem, po končani žetvi, boste gledali z zadovoljstvom na plodove Vašega dela z zavestjo, da ste zagotovili prehranjevanje ne le za se in za someščane, ampak nudili tudi pomirjenje in krepcila svojim pred sovražnikom nahajajočim se domačinom. Kajti z največjim veseljem sprejemo naši vrli vojakii vest, da je bilo dobro poskrbljeno za vodstvo na domačih gospodarstvih v tem času, ko se oni bore za dom in cesarja in da najdejo potem, ko se po zmagoslavnem končanju boja povrnejo na svoje preljube domačije, zopet vse dobrote urejenega gospodarstva ter zaželjeno zasluženi mir na domačem ognjišču.
Zato na delo, Bog Vsegamogočni blagoslovi Vašo setev in Vaš trud naj obdari obilna hvaležnost domovine.
Trst, 13. februarja 1917.
C. kr. namestnik:
Dr. baron Fries-Skene I. r.

— Saj bo le zelo kratek čas, in sporočim ti takoj, dragica.
Ponovno ji je ogrnil plašč in zavil ovrtnik iz hermelinovega krzna pokoncu.
— Ali ti je toplo? Ti je ugodno tako?
— Da, hvala... lahko noč!
— Lahko noč, ljuba moja Sonja, spavaj sladko!
Odprl je vrata in obstal, ona pa je stopila v predsobo.
Lesinski, ki je stopajoč semtertja neprestano preštevval deščice parketa, je obstal in čakal ukazov.
— Lesinski, spremito milostivo gospico do voza.
Pobočnik ji je ponudil roko. Sonja je položila prste nanjo, a je vendar še obstala kot ukopana in se ozrla nazaj v kneza. Lesinski je krčevito gledal v tla. Končno se je vendarle prestopila.
Ko je stopila v kočijo, si je Lesinski zopet del šlem na glavo in se je težkih korakov vrnil po mramornatih stopnjicah navzgor.
— Ko pride prihodnjič skozi vrata, — je mislil, — bo pač morala pred njo v počast nastopiti straža... o, težki časi me še čakajo sedaj v kneževem kabinetu.

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 19. do 24. t. m. (4. razdeljevanje), se bodo mogla (proti prečiščiljuju šte. 4 nove izkaznice za živila) dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na osebo.

- KORUZNA MOKA.**
1/4 kg koruzne moke po 80 vin. kg.
OBDELAN JEČMEN.
1/8 kg obdelanega ječmena po K 1'08 kg.
FIZOL.
1/8 kg. fizola po K 1'— kg.
SUHE SLIVE.
1/4 kg suhih sliv po K 3'60 kg.
EMMENTHALSKI SIR.
60 g (6 dkg) Emmenthalskega sira po K 9'— kg. Največ se ga bo moglo dobiti 42 dkg, ne glede na številno odmerkov živilske izkaznice.
JAJCA.
3 (tri) jajca na osebo in teden po 22 vin. eno.
CIKORIJA.
Na izkaznice z enim do treh odmerkov se bo moglo dobiti po 20 dkg cikorije po K 4'40 (20 dkg 88 vin.); na izkaznice s štiri ali več odmerki pa po 40 dkg po K 4'40 kg (40 dkg K 1'76).

POSUŠENI SLANIKI.

1 komad K 1'36; na eno izkaznico za živila se zamore poljubno dobiti enega do štiri slanike, ali v nobenem slučaju ne več kot štiri komade.

SUROVO MASLO.

Na vsake 3 (tri) odrezke oficijelne izkaznice za maščobe, ki veljajo za čas od 19. do 25. t. m., se bo v vseh prodajalnah, kjer se razpečavajo živila aprovizacijske komisije, obenem z drugimi živili moglo dobiti 60 g (6 dkg) surovega masla na osebo in sicer po K 1'20'50 (6 dkg 75 vin.).

SLANINA.

Za vsake 3 (tri) odrezke oficijelne izkaznice za maščobe, ki veljajo za čas od 19. do 25. t. m., se izročiti proti izkaznici za živila ena izkaznica s številko 5 ter se bo moglo dobiti nanjo do vštete sobote, 3. marca, v običajnih prodajalnah 60 g (6 dkg) slanine na osebo, oziroma izkaznico, in sicer po K 9'60 kg.
Izkaznice za slanino s šte. 4. in dopolnilne izkaznice s šte. 4. (za 3 dkg) veljajo do vštete sobote 24. februarja.

KISLO ZELJE.

Kislo zelje po 88 vin. kg se bo prodajalo na sledečih mestih: 1. trg Ponterosso; 2. Lemi trg; 3. trg Stare mitnice; 4. trg Giuliani in 5. trg Peruginu.

NAMOČENA POLENOVKA IN OSOLJENE SARDELE.

Nadaljuje se tudi prodaja namočene polenovke in osoljenih sardel na zadnjih navedenih mestih.

Dopolnilne izkaznice za maščobe.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do oficijelne izkaznice za maščobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S., dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavnih za čas od 19. do 25. t. m., razen normalne izkaznice aprov. komisije za nabavo slanine (št. 5.) še dopolnilno izkaznico takisto s šte. 5. ter morejo nanjo do vštete sobote, 3. marca, v običajnih prodajalnah dobiti 3 (tri) dkg slanine.

Izkaznice za svinjino.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci tudi vijoličaste izkaznice za nabavo svinjine. Tekom par dni se objavi, kdaj stopijo te izkaznice v veljavo.

Domače vesti.

Odprtiše kipa cesarja Franca Jožefa na realki v Trstu. Včeraj dopoldne se je vršilo v tukašnji mestni višji realki slovesno odprtje doprsnega kipa pok. vladarja, cesarja Franca Jožefa I. Patrijotični slavnosti so prisostvovali: namestnik baron Fries Skene, kontraadmiral baron Koudelka, vladni komisar dvor. svet. Krekich, zastopniki civilnih, vojaških in avtonomnih oblasti in odposlanci tukašnjih učnih zavodov. Po slovesnem odprtju kipa je navzoča šolska mladina defilirala pred spomenikom in položila tamkaj vence raznih razredov in učnih zavodov.

Ko je knez kmalu nato s spremstvom oficijelno zapustil ples, se je v svoji običajni sobi udobno naslonil v naslanjač, si našgal cigareto in kadeč sanjavo zrl predse.
Aj, Lesinski... ali se je telesni lovec že vrnil?
— Da, Visokost. Javlja, da je milostiva gospica srečno prispela domov.
— Hvala, Lesinski.
— Kaj ukazuje Visokost, sedaj?... Visokost ste videti nekoliko utrujeni.... ali naj dam prinesiti šumeči prašek?
— Naj bo, vi sriteži. Mi že preide.... vzrok je šampanjec.
— Visokost, slujl sem.
— No, dragi moj, na dan zaroke si človek pač sme upati kaj takega. Morete mi čestitati, kajti doletela vas je čast, da ste mojo nevesto spremil do voza.
— Visokost, blagovolište sprejeti moje najvdanejše čestitke.
— Zakaj zveni vaš glas tako prisiljeno? Aha, vem, bojite se bojev z velikim vojvodo... pač mogoče... pa naj bo. Česa vsega bi ne storil za svojo srečo.... srečen sem, Lesinski, nepopisno srečen!
Pobočnik se je sklonil nad kneževu roko.

Oddaja kož. C. kr. namestništveni svetnik razglasa: Vled razpisa c. kr. trgovinskega ministrstva se opozarjajo zainteresirani na določbe ministrstvene odredbe, izl. dne 26. l. 1917. drž. zak. 29, o zaplombi in oddaji ovčjih jančjih in kozjih kož in konfekcijskih odpadkov, kakor tudi prepovedi striženja mrtvih živali. Vsako kršenje teh prepisov se strogo kaznuje. Predpisani izkazi za oddajo in odpošiljanje se dobe pri vojno-oskrbnem uradu na Dunaju IX. Berggasse 22.

Podaljšanje selitvenega roka za stanovanja v Trstu in okolici. Sporazumno s c. kr. primorskimi višjim sodiščem se podaljšajo v § od edbe c. kr. primorskega namestništva z dne 17. 11. 1916, št. Pr. 1294-38-15. dež. zak. št. 48 navedeni roki za izraznjevanje stanovanj od 24. maja 1917. za isto dobo ostanajo v veljavi določbe §§ 2 in 3 omenjene namestništvene odredbe. Ta odredba se uveljavi z dnevom razgl. stive. — Dr. baron Fries-Skene I. r.

Izplačevanje odškodnin za oddane kovinske predmete. Anagrafični urad, ulica Sanità št. 25. III. nadstr. vrata 58., bo izplačeval jutri, 19. t. m., od 3 pop. do 7 zvečer še nedvigljene zneske za kovinske predmete, oddane: 1. komisiji št. 1. v ulici della Valle (izročitvena potrdila A s šte. 1 do 1202); 2. komisiji št. 2 v ulici Marije Terezije (izročitvena potrdila A s št. 1 do 910); 3. komisiji št. 4 v ulici G. Parini (izročitvena potrdila A s šte. 1 do 1402).

Prosek - Lovorjeva vejica na grob narodnemu borilecu. V četrtek, 15. t. m., je na Miramaru pri c. kr. orož. poveljništvu izdehnil svojo blago dušo vzor narodnega borilca in delavca, Anton Milič. Kruta smrt je ugrabila žnjim „Gosp. društvu“ vzornega tajnika, narodnim društvom marljivega delavca, a „Hajdrihu“ pravega pionirja. Sel si, dragi Tonko, žel brez vsakega slovesa; prišla je bleda žena, po-božala te z mrzlo roko in moral si žnjo. Vedno vesel, navdušen in pogumen je stal naš Tonko v prvih vrstah narodnih boriteljev. Neštivilno so spomini, ki me vežejo nate, dragi Tonko, brez Tebe si niti ne morem predstavljati „Hajdrihove“ čete; vmemal si jo, bodril in tudi karal, kadar je bilo potrebno. Kolikokrat je iz Tvojih prs zadonela mogočna pesem, narodna pesmica ali tolažilna nagrobnica. A glej! Skromen je bil Tvoj pogreb, ni jih bilo tovarišev pevcev, da bi Te ponesli k večnemu počitku in Ti v slovo zapeli pesem žalostniko. Le od daleč je odmevalo grmenje topov, — izvila se tiha pobožna molitev — jeki gruči — in zaprl se je grob. Ob Tvojih gomili pa mi prihajajo na misel tužni akordi: Vse minulo, kakor pena mine... Ni Te več dragi Tonko, — a Tvoj duh ostane med nami in ko zasije dan blaženega mira, poroma „Hajdrihova“ četa na Tvoj grob, da na vreden način proslavi Tvoj spomin. V imenu tovarišev-pevcev, ki so odsotni, Ti kličem, dragi Tonko: Zadnji pevski pozdrav in lahka Ti rodna gruda! — K. C.

Promet zavtikov v Turčijo. Zaradi prometnih potežkoč se začasno ustavi spremem poštnih zavtikov v Turčijo.

Za begunce. Na predlog c. kr. okrajnega glavn. v Sežani ste gospi-i Stanislava Bekarjeva in Seražinova nabrali lepo svoto 256 K, ki je namenjena za preskrbo potrebne oblike itd. beguncem, nahajajočim s v političnem okraju sežanskem. Ker so ti reveži hudu prizadeti ne le s tem, da so morali zapustiti svoja domovja, ampak tudi v led letošnje hude zime, priporočam toplo in prosimo usmiljena srca, da se tem revežem pomore bodi s kako podporo v denarju, bodi s kakimi oblačili.

Zabavni večer. Odbor podružnice prsi vse one gospice, ki so se priglasile za delo pri prireditvi, da naj pridejo danes dopoldne ob 10 v gledališno dvorano Nar. d. ma, kjer se porazdeli delo. Cenj občinstvo pa izrecno opozarjamo, da prinese kruh sabo.

Dočakali smo vendar ovi zaželjeni dan ko se snidemo zopet po dolgem v našem Narodnem domu in se nekoliko razvedrimo v vesel domači družbi ob milih popevkih naših prelepih narodnih pesmic. Danes bo z bavi večer ki ga priredi m ška p. družnica CMD, in ki se vrši od 6 1/2 do 11 zvečer. Veliko je bilo zanimanje med našim občinstvom za to prireditev, velik pa bo danes tudi obisk o tem smo prepričani, saj bo to domača zabava, pri kateri bo nasel vsak svoje veselje. Prosimo pa, da bi blagovolilo občinstvo priti kolikor mogoče točno, da ne bo motilo pozneje prelepega spreda. Prinese naj pa vsak s sabo tudi kruh

— Bog v nebesih naj ohrani srečo moje kneza.
— Hvala. Jutri odpotujem. Naročite kar najlepši šopek cvetic, rumene vrtnice in vijolice, in dajte ga odtod poslati gospici, moji nevesti, ali čujete? Aha, šumeči prašek... hvala. Pomagal mi itak ne bo dosti, spati takointako ne morem.
— Visokost, najno prosim, da bi blagovolili potovanje odgoditi za en dan... po neprespani noči.
— Kaj pa mislite, Lesinski... vidi se, da vaše srce še ni izpregovorilo. Kako bi mogel počivati... vzamem si pač opija. Lesinski se je prestrašeno obrnil v stran.
— Pa vendar ne prevčč, premilostni gospod, prosim, ne prevčč.
— Ne, ne. Vi ste pač res strahovit Cerber... kaj poročete šele potem, ko bo tu vladala doma!
Posmejtal se je srečno.
— Upam, da bom tudi potem še smel služiti svojemu knezu.
— Tu mojo roko, Lesinski, ostanem vam vedno milostljiv, vam naklonjen gospod.
— Hvala, Visokost, hvala!
— In sedaj lahko odidete. Jutri ob desetih vas pričakujem. Lahko noč!

in. Če mu drago, tudi kako drugo jestvino. Kot se je že objavilo, se bo dobil sicer pri paviljonih razun vina in čaja tudi kak mrzel rigriček kolikor je pač možno v današnjih razmerah. Vendarle svetujemo, da raj pri-nese vsak tudi kaj sam s sabo p. sebo pa ne pozabiti kruha! Ne zamudite torej te prilike in vsak, brez razlike stanu, naj pohiti danes v Narodni dom!! Torej nasvid-dajte!! — Opozarjamo še enkrat, da so pripravljeni za one, ki ne bodo hoteli sedeti pri pogrnjenih mizah, sedeži na galeriji, kjer ahko prisostvojejo veselici brez vseh stroškov razen vstopnine, ki bo znašala 1 K Vstopnice se bodo prodajale danes pred za etkom v veži Narodnega doma.

Na današnjem zabavnem večeru CMD se bo izvajal sledeči spored: 1. Schneider: Živel naš cesar, koracnica. 2. Parma: Pozdrav Gorenjski val ek. 3. Kocjančič: Rožmarin, nagelj in roženkraut, moški zbor. 4. Lavčič: Pastarica; tenor solo s spremljevanjem klarirja. 5. Lehar: Valček iz opere „Grof Luksenburški“. 6. a) Klaič: Svrčanje, b) Mirk: Na treu moška zbor. 7. Zajc: Zmes iz opere Nikola Šubić Zrinski, orkester. 8. Novak: U ljeto suton, moški zbor s tenor in bariton solo ter s spremlj. klarirja. 9. Dev: a) Mak. b) Pticka, sopran solo s spremlj. klarirja. 10. Fall: Valček iz opere „Dolarska princeza“. 11. Adamič: Vasovalec, četverospjev. 12. *.* Mala Vera sama doma, prizor s pejem. 13. Parma: Slovenski polpouri, orkester. 14. *.* Pustni polpouri s spremljevanjem orkestra. 15. Lehar: Pesem in zbor iz opere „Vesela vdova“. 16. Č na umetnost 17. Dev: Narodne, moški zbori. 18. Dostal: Letalska koracnica.

Za zabavni večer moške podružnice CMD so darovali gđc. M. M. K 4, Linština K 5, ga. Bartelj K 5 in servis za žganje, ga. Bartol peplnik in lonček za bonbone, g. G. Zidar 2 steklenici vina, ga. Peric sladkor ga. Škofic 1 stekl. marsale, u. Obad Jožef 3 kranjske klobase, g. Jak. Perharc 3 stekl. ruma, 3 stekl. slivovca, 3 stekl. brinjeva 3 stekl. konjaka, ga. Zlela 1 stekl. „Creme de Marsala“ 1 stekl. „Menthe“ in 1 stekl. „Roob Cocola“, ga. Vinšek sladkornico in bombonjero, tvrdka Gorenjec 10 škatlic željčikov, tvrdka Štoka ves papir, ki se ga je rabilo za prireditvev ga. Trnovec 25 izv. „Sopek povestic“; Zmagonos K 20, tvrdka Al. Ferfolja in dr. 60 l vina, razven tega pa sta gg. Alojzij Ferfolja in N. Gržon še nabrala sledeča darila od Avg. Dekleva 1 ogrski salam, M. Lučiča 1 zavoj Memfis, gđc. Lojzice Bratoš 20 steklenic lijev, g. Rač Jožko-ta 3 steklenice vermuta, g. Tence Andreja K 10, gg. Pačina & Co 6 stekl. muškateleca, g. J. Košmelja K 6, g. Janovskega K 1, gg. Chierini in Stamcer K 50, g. I. Salata 10 stekl. rofoška, g. Markičevića K 30, g. Širca Leopolda 2 salama, g. Peric-a 100 cigaret, ge. Milke Hribar K 6 Vsem darovalcem zlasti pa vrlima nabrala ejema naša najiskenejša hvala.

Irgovsko-obrtna zadruga se je preselila v nove prostore in sicer v hišo „Edinost“ v ul. Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Opozarjamo cenj. občinstvo na to, da so sedaj uradni prostori popolnoma urejeni, vsled česar se je zopet vsakomur možno poslužiti zavoda. Uradne ure so: od 8 zjutraj do 1 pop. Blagajna je odprta le do cene.

Mestna zastavljalnica. V ponedeljek, torek in sredo se ne bo vršila dražba zastavljenih predmetov.

Iz ruskega ujetništva se je javil po 23 mesecih, Tržičan Stefan Plehan. Javlja, da je zdrav, in pozdravlja vse znance in prijatelje.

Iz italijanskega ujetništva. Te dni je dospela 23. decembra 1916. oddana dopisnica iz Asinara od tam v italijanskem ujetništvu se nahajajočega Ant. na Sinčiča, ki svojemu bratu, bivajočemu v Trstu, sporoča poleg drugega o smrti Karla Torosa, veleposelnika v Medani (Brda). P. kojnjek bil star 58 let in se je ravno vračal iz italijanskega ujetništva v domovino.

Danes se bo vršila prireditev rojanskega „Sokola ob 5 popoldne v dvorani „Konsumnega društva“. Na sporedu je igra v treh dejanjih, kupleti ter drugi šalivi prizori. Vstopnina znaša 50 vin. za osebo, sedeži pa po 20 vin. Ker je čisti dobiček namenjen podružnici C. M. D. v Rojano in je vsak vinar dobrodošel našim pridnim malčkom, se nadejamo obilnega poseta.

KDOR LJUBI NAŠO DECO, PRIDI DREVI NA ZABAVNI VEČER CMD V NARODNI DOM. ZACETEK OB 6 1/2.

Tajni svetnik Rentlov je imel tisti dan po dvornem plesu resen pogovor s svojo hčerjo Josipino. Povedal ji je svojo bojazn glede Sonje.
— Povem ti, ko sva sama, knez sega predaleč... poleg tega pa ta razbrzdana Sonja; kako se konča ta stvar? Kaj misliš ti, Josipina, o tem, da je včeraj veliko preje zapustila dvorni ples, kot mi dva z Magdo da se je odpeljala domov v dvorni kočiji in danes dobila te dragocene cvetlice? O, lasje mi grejo pokoncu; umčila bo sebe in nas. O stvari se že delajo opazke. Če pridem ob četrkih v našo družbo, se nehajo pogovarjati in se pomlenljivo spogledujejo... ne pojdem več tja. Tu je mogoče eno samo sredstvo: Sonja mora odpotovati, in ti ji povej to.
— Težka naloga, papa.
— Ne gre drugače. Vsaj za nekaj časa mora proč... morda se pozneje zopet lahko vrne. Pojdi, tete moje, najbolje je, če greš takoj k njej, kajti zate je ta stvar še najlažja.
— Poizkusila bom.
Josipina je potrkala na zakljenjena vrata Sonjine sobe... nič odgovora. Odšla je zopet.
Dalje.

Nemško operetno gledališče (»Eden«). Josip Straussova opereta »Pomladanske sapice« je prav prijetna stvarca, polna veselih melodij, zlasti valčkov, a zahteva precejšen ansambel, ne glede na glavne vloge, za katere je treba prvovrstnih moči. Glavne vloge so bile snodi v dobrih rokah: Hani — Hermova, Emilia — Sendingova, baronica Croisé — Nitscheva, Apolonija — Viktorjeva, Berta — Schmorova, potem pa Reissner, Engel Svoboda, Klausner, Matuna in Glasel. Gca. Hermova je pojal za dežle došlo služkinjo reš izbonno in gca. Sendingova je imela priložnost, da je hvalevredno pokazala svoje pevske zmožnosti. Gca. Viktorjevo smo videli prvokrat tudi v pevski vlogi komične starke in bila je prav dobra. Med moškimi ulogami je posebej treba poudariti izbornu igrjo g. Reissnerja v vlogi starega Knickebeina, ki mu pomladanske sapice odnese vse boleznj. Zbor je bil nekam slab in tupaťam je kapelnik moral precej potiskati, da je izvozil. V ostalem je bila uprizaritev dobra, vredna, da si jo človek ogleda ob ponovitvi. Omenimo naj le še, da se je ob odprtem odru izmed občinstva odločno zahtevalo, naj ženske v parterju snamejo klobuke, kar je popolnoma prav. — Danes, v nedeljo, se ponovi opereta »Pomladanske sapice«. — Jutri, v ponedeljek, se uprizeri prvokrat trodejanjska veseligr »Die Steiner Mädel« in nastopi prvokrat ravnatelj gledališčne družbe, Viktor Eckhardt. Druge glavne vloge so v rokah ravnateljve soprige, Nitscheve, Hermove, Sendingove in Viktorjeve ter Klausnerja in Reissnerja. — V torek se ponovi opereta »Netopir«.

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 10. do 17. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovanih 3 slučaje davice in 4 slučaje legarja. Umrla je ena oseba za legarjem.

Vse lovenska kmetijska družba. M. Planišek je pričel v »Mru«: Da čakajo kmetstvo po vojni veli e, težke naloge, je gotovo, le žal da se tega kmēt še premalo zaveda. Pričakovanje, da bode po vojni zopet postare, je prazno. Da bodo izdatki kmetov veliki, že marsikateri sedaj čuti, in da bode prišel čas, ko bodo kmetje bolj nosili iz denarnih zavodov denar, kot pa ga tam nalagali, je skoraj gotovo. Predno da bode kmēt tako zastavljen, kot je bil pred v jno, bode pri sedanjih slabi kupni vrednosti denarja komaj ves njegov prihranek zadostoval. Da bode kmetijstvo še dolgo let pod vpliv m vojne in o prvih cenah še dolgo ne bo govora, je skoraj gotovo. Govori se celo za vpeljavo žitnega monopola držav. Cela vrsta novih vprašanj čaka rešitve in kdor n bode v pravem času uravnal svojega gospodarstva po novih razmerah, bode močno zaostal.

Pri avstrijskih Nemcih se čuti, da že misljo na te nove razmere. Ustanovili so »Splošno c. kr. avstrijsko družbo«. Da za tako splošno avstrijsko organizacijo tla še niso — navzite vojni — pripravljena, se čuti, ker so Nemci takoj ustanovili N mška kmetijsko družbo za Avstrijo. Slednja nam daje važen migljaj, ker pravi, v pr gramu: »Nemška kmet. družba za Avstrijo« naj da povod, da se osnujejo po enačih načelih tudi druge sestrišne družbe od nemških narodov, ki jih svoječasno združenje v zvezo naj nudi možnost reševati skupne naloge, ne da se zadene ob kakšno narodnostno občutljivost. Torej narodni federalizem, nazorno združenje vsak za se in potem vsi skupaj. To bi bila »Nova Avstrija«, kot si je Slovenci želimo.

K temu pripominja str kovni list kranjske kmetijske družbe: Če je ne kaka splosna kmetijska družba za ves narod potrebna, je to gotovo najbolj pri Slovencih, ki jo vsled čudne raztresenosti po kronovinah izmed vseh narodov v Avstriji najbolj potrebujejo. Na kroškem se nihče ne briga v gospodarsko tehničnem oziru za kmetovalce slovenske narodnosti, na Štajerskem se ondodni mnogostevini Slovenci še niso povzpeli do svoje lastne tehniške kmetijske organizacije, kakor na pr. g. rški in trža ki slovenski kmetovalci, katerih družbe pa zbog ondodnih razmer imajo le »životarjio«.

Tudi z zaključkom »Kmetovalca« se strinjamo popolnoma: »Ustanovitev vseslovenske kmetijske družbe je torej nekaj neobhodno potrebnega, saj je obstoj maloštevilnega slovenskega naroda le tedaj zagotovljen, če se bo znal v gospodarskem oziru storiti nezavisnega in povpeti do viška razvoja. Naj e pri ne nemudoma s snovanjem vseslovenske kmetijske družbe; i-čijativo naj pa popriime c. kr. kmetijska družba kranjska, ki je vsestransko nezavisna in je v takem gmotnem položaju, da lahko takoj prične vršiti vse naloge take družbe, ne da bi ji bilo treba šele moldovati za potrebna sredstva. — Stvar, ki jo tako toplo pripo o-čta »Kmetovalec« in M. Planišek, bi bila tolike važnosti ne le z gospodarskega, ampak tudi s st. liška naše domače slovenske politike, da nam ne sme zadremati. Treba no še govoriti o tej lepi misli. Kajti za nas mora biti »lepo« vse, kar more združevati narodne sile.

MAJHEN DAR POLOŽI DOMU NA OLTAR DREVI NA ZABAVNEM VEČERU NAŠE CMD.

Književnost in umetnos.
XV. letnik »Slovana«.
Kljub neugodnim vojnim razmeram se je pojavil v slovenski književnosti krepak pokret, ki obeta oživiti in povzdigniti slovensko posveto delo. Od občinstva, zlasti od inteligence, je odvisno, ali obrudi to mlado gibanje zaželjene sadove. Tudi »Slovana«, mesečnik za književnost, umetnost in prosveto, stopa v novo dobo svojega življenja. List, ki je vedno deloval za svobodni razvoj slovenske kulture, začne s prvo številko prihodnjega leta svoj petnajsti letnik. Uredništvo ostane še nadalje v rokah pisatelja Milana Puggja,

ki je vse potrebno ukrenil, da bo bodoči letnik preskrbljen z izvirnim gradivom.

Ker je dalo lastništvo lista uredništvu na razpolago širše denarne vire, bo mogoče tudi uspešnejše delovanje za svobodno književnost, umetnost in prosveto. Vsaka številka prinese prispevek Ivana Cankarja. Prva številka, ki kmalu izide, prinese poleg pesmi Golarja, Albrehta in drugih tudi daljšo povest kratkočasnega sodobnega pisca Frana Milčinskega »Gospodična Mici«, ki se razmahne takoj po uvodnih straneh v tak humor, kakor ne kmalu katera dosejanja naša zgodba. Dolgo novele, pisane vseskozi z mladeniškim temperamentom, prične objavljati Fran Govčar. Dalje prinese prva številka začetek zanimive in originalne novele prikupnega pripovedovalca Iva Sorlija. Krajšo črtico objavi Josip Kostanjevec. Dr. A. Zigon ostane »Slovana« še nadalje zvest sotrudnik. Prva številka prinese poleg prispevka v listku »Bridko zgodbo iz Levstikovega življenja«, ki je pisana tako strogo stvarno, kakor vsa dela tega temeljitega avtorja. Dr. Fran Ilesič objavi nekaj Gregorčičeve korespondence, prof. Ferdinand Seidl, odlični sodobni prirodoslovni pisec, bo zastopan v listu. Prof. Seidl je zagotovil »Slovana« svoje nadaljnje sodelovanje, kakor še mnogi drugi avtorji. V prvih številkah prične izhajati tudi »Igra«, daljša povest Ivana Albrehta, ki je pokazal svoj solidni pripovedniški talent zlasti v noveli »Sala«, objavljeni v lanskem letniku »Slovana«. Daljšo povest je spisal za list nadalje Jos. Kostanjevec. Mil. Puggelj objavi več novel in izmed najmlajših priobči Ferd. Kozak črtico iz vojske, Fran Lipah enodjeanko »Dopust« itd. »Slovana« objavi članek prof. trg. šole dr. L. Cermeija, nadalje pripravljajo trije avtorji spis o peidesetletnici Jugoslovanske akademije in sicer dr. Fran Ilesič, Ferd. Seidl in dr. Janko Štebinger. Prispevke so še objavili dr. P. Grošelj, dr. Iv. Lah, Cv. Golar in med mlajšimi pisatelji tudi Stan-ko Svetina itd.

Listek »Slovana« bo poročal o aktualnih kulturnih dogodkih in posebno še o vseh novih književnih pojavih.

Tako bo poskusil »Slovana«, dobro založen z dobrimi in izvirnimi deli, svojim čitateljem vsestransko ustreči. Vsaki številki bo priložena tudi po ena ali dve re-produkciji del naših, slovanskih in svetovnih najboljših slikarjev in kiparjev. »Slovana« bo izhajal iznova bogateje ilustriran in bo pričel le slike umetniške vrednosti. Novo založništvo je poskrbelo »Slovana« tudi novo opremo, novo naslovno stran in vinjete, ki jih je narisal akad. slikar Maksim Gaspari.

Na podlagi tega si usojamo najvljudnejše vabiti na naročbo »Slovana«. Občinstvo podpira s tem, da se naroča na »Slovana«, naše književne in pospešuje s sorazmerno malimi prispevki razvoj naše kulture, ki je gotovo vsem enako pri srcu.

Naročnina na »Slovana« znaša za celo leto 12 K, za pol leta 6 K.

DAROVIL

Kuratoriju za ohranitev grobov na tržaškem ozemlju pokopanih vojakov so nadalje pristopili kot dosmrtni člani: Namestnik baron Fries-Skene, Ivan vicez Scaranang pl. Altomonte, Banca Commerciale triestina, Spremitura d'Olj Vegetali, Sinovi Cosulich, Rastelli & C., Anton Pogorelec, U. E. Sevastopulo ter Colonello & Kanž, podjetje Zimolo — z zneski po K 100; kot podporni člani: Konsumne zadrge c. kr. državnih uradnikov, zadruga gostilničarjev in krčmarjev ter drugih 50 članov z letnimi zneski po K 10 in mnogo drugih z letnimi zneski po K 2.

Darovali so imenovani kuratoriju: Dr. Edvard pl. Visintini in družina K 50 ter Peter Dodmasec in soproga K 50. V počestitev spomina pok. ge. Ane Strukelj daruje družina Pertot K 20 — za rojansko podružnico CMD. Namesto cvetke na grob dragemu Mirančku daruje ga. Jušta Kovačič-Trobec 5 K svetoivanski podružnici CMD. Denar je izročil blaginčarkari.

Radi pomanjkanja plina so vse tržaške banke, namreč: Jadranska banka, Podružnica Anglo-avstrijske banke, Podružnica centralne banke nemških hranilnic, Banca commerciale triestina, Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Banca di credito popolare, Podružnica Banca Generale di depositi, Cassa di risparmio triestina, Podružnica c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt, Podružnica banke Union, Podružnica Živnostenske banke sklenile upeljati za blaginjsko in menjalniško poslovanje nepretrgan urnik od 9 predpoldne do 1 popoldne, počenši s ponedeljkom 19. t. m. do nove odredbe.

ČEŠKO - BUDJEVŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulci delle Poste št. 14, vhod v ulci Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Sprejme se takoj hlapec, vajen kmetijskega dela na Opcinah št. 127 989

Žakije, le-oni podplati izdelani na posebnih strojih se prodajo po ugodni ceni. — Odpodlatve tudi na doželo — Ivan Fraudolich, Trst, ulica Istituta št. 11. 940

Išče se meblirano stanovanje iz 2 -ob ali sobe s kuhinjo, ozadbo pod »Marco« na Inš d. t. Edinost. 936

Slušiče v sili izbiri po zmeri cenah. Po šiljam tudi na doželo. — Prodajalca slušiče: Trst ul. Marija Terezija 34. 933

Podstrešna soba z ognjiščem se odda v najem. Informacije: ul. Carotia 19, I. nad t. opje. 3048

Oskrbnik-delavec za posev v vinogradi v Grišanu se išče. Informacije: ulica Carotia 19, I. nad t. ropje. 3049

Skladišče se odda v najem. Informacije: ul. Carotia 19, I. nad t. ropje. 3047

Žakije vsake vrste kupuje Jakob Margon. Via Solitaria 21 (pri mestni bolnišnici). 883

Kupujem bele cunje po K 1-50, barvane po K 1-—, volnena pokr. ala K 4-—, Iseni e K 4-60 bombaž K 6-—, nerabno oblesko 2 - vr. in žakije S-ladišče ulica Geppa 16. Načion. 924

Poduradnik izobražen, sam 50 let star, premožen, išče v svrhu enitve blondino, tud vdovo brez otrok 40-50 letno, katere ma v Trstu svojo hišico z vrtom. Ponuiba pot: »Pomlad« na ina. odd. Edinosti. Tajnost zagotovljena. 93

39-leten vdovec z dvema dečkoma od 9-12 let samostojen obrtnik, želi znanja v svrhu zinitve z dobrosrčnim prdnim dekletom od 30-35 let. Samo resne ponudbe z največbo morebitnega imetja pod »39« na Inscr od elek Edinost. 934

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 407

Potrpežljiva učiteljica nauči nemsko v treh me-cih. 938

Slamnat čevlji. Slavnemu občinstvu in p n. trgovcem p iporočam slamatne čevlje (line) in podlate za v čevlje; katere sem začel izdelovati na debelo, tako da bode lahko vsak mu po-tregel. — Ker je sedaj druga obutev tako draga, bode osebam ki imajo opravila v oba prav dobrodošli. Vsaak naj poskusi! FR. CERAR, tovarna slamatnikov, v Stop. 1. Domžal pri Ljubljani 3042

Na debelo samo za preprodajalce. Negarice, sukane, pipe, milo, gumijevy podpet-nike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električnasvetiljka, baterije, pisemski papir kopirni svicniki, zaponke, prostani rdečega krita, kroma za brado, žlice, razna rezila, robci, nražice za brzo, platanina, arajso, spodnje biale, oglezala, ustalica, razne glavničke, zaponke »Patent Knopfe« in drugo prodaja JAKOB JERVI ulica S. Nicolo št. 19. 93

Posojilno in konsumno društvo na Opcinah registrovana zadruga z omejenim poroštvo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil dne 25. februarja 1917 ob 3 1/2 popoldne v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Predsednikovo poročilo.
  2. Tajnikovo poročilo.
  3. Blaginjsko poročilo.
  4. Volitev nadzorstva.
  5. Slučajnosti.
- V slučaju pri udeležbi nezadostnega številu članov, sklepčen je uro poznej: občni zbor ob vsakem številu navzočih članov.

Hermangild Trocca
TRST, ulica Barriera vecchia 8
ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov
Venci iz porcelane in biserov, vez ni z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakovi in napisi. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižje konkurenčne cene.

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carotia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranjo, nprvenno in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega).

Kabaret-Variete MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8 1/2 zvečer naprej
Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

IVAN KRŽE — Trst
Piazza San Giovanni 1.
Zaloga kuhinjskih in kietarskih potrebščin od lesa in pletenin, skafov, brent, čebrov in kad, sodčekov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, Jerbasev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelan, zemlje, emaila, kostarja al cinka, nadalje pasamantorje, kietke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

Oglasi, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddetek« Edinosti — Ul. Sv. Frančiška Asiškega št. 20. pritičije.

Novi dohodi za sezono.
Kostimi, plašči, suknje, krila, bluže, obleke itd. Zaloga ženskih obk- Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

Kočke za juho
prve vrste odposilja 1000 komadov K 25 prostc poštnine, po povzetju
ELIGIO PREMIVICH
Trst, ulica Tiziano Vecellio št. 8.

Zamenjava

prvega in drugega vojnega posojila in 5 1/2% davka prostega amort. držav. posojila (V. avstr. vojno posojilo)

V zamenjavo dano s'ar. i. se vojno posojilo se računna:	Zamenjano 5 1/2% davka prostc amort. državno posojilo se računna:	Ostane tako sledeci preblek:
Prvo avstr. vojno posojilo: K 98'60 za vsakih K 100'— nomin. vrednosti.	K 92'— za vsakih K 100'— nom. vrednosti	K 6'60 —'92 obresti K 7'52 za vsakih K 100'— nom. vrednosti
Drugo avstr. vojno posojilo K 94'75 za vsakih K 100'— nomin. vrednosti	K 92'— za vsakih K 100'— nom. vrednosti	K 2'75 —'46 obresti K 3'21 za vsakih K 100'— nom. vrednosti

Pojasnila in brezplačna izvršitev pri vseh uradih za podpisovanje vojnih posojil.

Zaključek 28. februarja 1917

NAZNANILO.

V svrhu omejitve razsvetljave in gretja uradov ter upoštevajoč sedanje razmere, so sklenile podpisane banke upeljati za blaginjsko in menjalniško poslovanje nepretrgan urnik

od 9 predpoldne do 1 popoldne in sicer počenši s ponedeljkom 19. t. m. do novega obvestila.

TRST, 17. svečana 1917.

Jadranska banka, Podružnica Anglo-avstrijske banke, Podružnica centralne banke nemških hranilnic, Banca commerciale triestina, Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Banka di credito popolare, Podružnica Banca Generale di depositi, Cassa di risparmio triestina, Podružnica c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt, Podružnica banke Union, Podružnica Živnostenske banke.

SOL → → **SOL**
v vsaki množini in kakovosti se takoj kupi.
Ekspresne ponudbe z uzorci na
Import **M. FIEBIGER** Export
EBREICHSDORF pri Dunaju.

KLOBASE
in druga živila dobavlja samo na debelo
Import **M. FIEBIGER** Export
živil in potrebščin na debelo
Ebreichsdorf pri Dunaju.
Brzojav FIEBICER Ebreichsdorf.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE
za vknjižbo 5 1/2% na menice po 6%
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni ud lo jno obrestuje po 4%
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Rentni dovek plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po eno krono. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE) HRANILNE POSUČE.)

registrovana zadruga z omejenim poroštvo TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah.
Poštno hranilnični račun - 16.094. TELEFON št. 952
ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listov, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIONOV KRON.
Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pos. Izplačuje vsak delavnik ob uradni urbi

Darovi došli cesarskemu komisarju. Dr. Evgen Brunner, Cimon Baron Ralli in dr. Scipion vitez pl. Sandrinelli K 300 za vdove in sirote padlih Tržačanov. Tvrška Bratje Pomma K 20 za vdove in sirote padlih vojakov. Ernest Nauen in soproga K 100 ter Karel in Emilia Arnstein K 50 za organizacijo oskrbnih vojniških sirot. Ing. Rihard Brunner K 100 za uboge družine vpkoklicanih Tržačanov. Vodstvo italijanske mestne ljudske šole v Rojanu K 10, nabranih med učenci za mesec februar, in sicer polovico za vdove in sirote padlih vojakov in polovico za Rdeči križ. Rabela pl. Pattay v počastitev spomina pokojnega svaka, nadzornika južne železnice, g. Franca Reičia, K 30 za vdove in sirote padlih vojakov.

Vodstvo I. mestne ljudske šole v ulici dell' Iustria K 1317, nabranih med šolsko mladežjo tekom meseca januarja, za Rdeči križ. Josip A. Goldschmidt in soproga K 100 ter Peter in Gizela Penso K 10 za vdove in sirote padlih vojakov. Peter Dodmassi in soproga K 25 za Rdeči križ, K 15 za sirotišnico sv. Jožefa in K 10 za zavod »Nazaret«. Jenny in Vladimir Pollich K 30 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov in K 30 skladu za vojne invalide. V počastitev spomina svojega pok. soproga, oziroma očeta, dvornega svetnika Adolfa pl. Frigyesyja, je soproga pokojnika Julija v svojem in v imenu otrok Elize, Arnolda, Riharda, Klare in Karla, darovala: K 1000 židovski cerkveni občini za revne člane občine; K 1000 Javni dobrodelnosti za uboge družine; K 500 otroškega zavetišča ustanove »Tedeschi«; K 1000 društvu prijateljev otrok, izmed teh K 200 za nabavo postelje, ki bo nosila ime pokojnika; K 1000 za zdravniško postajo; K 1000 za Rdeči križ; K 500 za organizacijo oskrbnih vojniških sirot. — Občinski stražnik Viktor Seifert K 5 za Rdeči križ in K 5 za vdove in sirote padlih vojakov. Aleksander P. Basili K 10 kot mesečni prispevek skladu za brezposelne. E. S. K 80 za vdove in sirote padlih Tržačanov. Vodstvo mestne ljudske šole v ulici P. Veronese K 20, nabranih med šolsko mladežjo, za organizacijo oskrbnih vojniških sirot.

To in ono.

pek obsojen na 5000 K globe. Na Dunaju se je te dni vršila razprava proti peku, komercialnemu svetniku Breunngu, kateri je bil obtožen, da je proti koncu prošlega l. prodal nekak prepečenec po 50 vin. kos, dasiravno so ti kosi tehtali samo 25 gramov, in si je tako služil nič manj kot 86 odstotkov dobička. Pri razpravi je dvorni pek izpovedal, da je oni prepečenec naročil iz Budimpešte, da pa je bilo od 1100 kosov porabnih samo 772, da je zato nastavljal višjo ceno. Trdil je tudi, da delajo vsi slaščičarji s privoljenjem oblasti s 40 do 50 odstotki dobička. Ves zagovor pa mu ni pomagal, kajti sodnik ga je zaradi natezavanja cen obsodil na 5000 K globe ali pet dni zapor. V utemeljevanju razsodbe je dejal sodnik, da se škoda, ki jo ima obrtnik pri transportu blaga, ne sme zvaliti na kupca, in če imajo slaščičarji 40 do 50 odstotkov dobička, je bilo to le povod, da mu ni prisodil višje kazni. Obsojenec je prijavil vzklic zaradi krivde in kazni.

Imeniten predsednik republike. Kakor je znano, imajo centralne države poleg velikih držav tudi svoje male sovražnike, in najmanjši med njimi je pač italijanska republika San Marino, ki je svoj čas z veliko svečanostjo napovedala vojno Avstriji. Sedaj pa ta državnica ni samo zapletena v vojno, temveč je tudi že pred koncem vojne doživela

državni bankrot. Predsednik republike je namreč ves državni zaklad, ki je znašal nad tri milijone lir, spravil v svoj žep in ga deloma zapravil z borznimi spekulacijami, deloma pa v veliki družbi. Olindo Amati, predsednik republike, je rodom iz odlične sammarinske rodbine, a je v svoji mladosti zapravil podobovano imetje in odšel v Ameriko, kjer mu pa ni ugajalo preveč. Vrnil se je kmalu v svojo domovino in nastopil majhno službo pri sodišču v domačem kraju. Hrepenel je pa po višjem. Posrečeval je za posojilo republike v Italiji in je ob tej priliki dobil naslov »commendatore«. Potem pa je kmalu postal predsednik republike in je znal tako izborni skrivati svoje denarne poste, da je užival splošno zaupanje svojih sodržavljanov. Imel je visoko letneče načrte. Izdati je mislil za sto milijonov papirnatega denarja in iz San Marina napraviti drugi Monaco z veliko igralnic. Toda prišli so končno vendarle na sled njegovim sleparstvom, po katerih je republika San Marino oškodovana za 3,044.700 lir.

Gosi so našle zlato. Prebivalci v neki sibirski vasi ob reki Karasulu so večkrat opazili, da se nahaja v žledcih po njih zaklanih gosi cela gručica drobnih, svetlih kovinskih zrnec. Neki vaščan, ki mu nikakor ni šlo v glavo, odkod naj bi bila ta zrnca prišla v gosje žledce, je nekega dne, ko je šel po pošilji v mesto Tobolsk, vzeti nekaj teh zrnec s seboj in jih pokazal tamkaj trgovcu, pri katerem je kupoval razno blago. Trgovec je spoznal takoj, da so zrnca zlato in plačal vaščanu deset rubljev za vsebino gosjih žledceev. Ko je prišel vaščan domov, je pripovedoval tudi drugim to veselo novico, naka so ljudje začeli stvar preiskavati natančneje. Našli so, da mora biti zlato med peskom v reki Karasul. Po tem razkritju so vaščani sklenili s trgovcem v Tobolskem pogodbo in trgovcu jim je oskrbel potrebno orodje in kupoval od njih dobljeno zlato. Tako so se v kratkem v vasi sami in v okolici razvile evetoče pralnice zlata.

Vesten župan. Okrajno glavarstvo St. Johann na Solnograškem je dalo županu za hofigastejsko okolico, Janezu Holleisu, meseca majnika leta 1916. nalog, naj v svoji občini popiše zaloge ovsu in poroča glavarstvu do 24. majnika istega leta. Župan pa se ni brigal za ta nalog, temveč je ob določenem času poročal glavarstvu, da v njegovi občini sploh ni nikakršnih zalog ovsu. Okrajnemu glavarstvu se je zdelo to poročilo neverjetno, in določilo je posebno komisijo, da se prepriča o resničnosti županovega poročila. Obenem pa je tudi župana obvestilo o tej komisiji. Komisija je nato našla pri županu samem, ki ima posestvo, ki meri kakih 500 aralov, ter 55 govedov in 6 konj ter zaposlenih 17 do 20 poslov, okoli 90 kilogramov ovsu, ki ga je Holleis skril. Komisija pa je poleg tega tudi dognala, da je župan po svojem hlapcu obvestil druge kmete, da pride komisija in da naj skrijejo svoje zaloge. Neko posestnico pa je opozoril sam. Proti županu in njegovemu hlapcu se je vložila kazenska ovadba. Radovedni smo, ali je ta nemški župan tudi pristaž onih nemških nacionalcev, ki imajo baje edini ved državnih duh v zakupu.

Zima na Gornjem Štajerskem. Graški »Tagespost« poročajo iz Schifflinga: V noči na 9. t. m. je vladal najhuji mraz letošnje zime na Gornjem Štajerskem. Dočim je zadnje dni toplomer padel samo na 19 stopinj Celsija pod ničlo, je to noč dosegel mraz v St. Lambrechtu (892 metrov) celih 28 stopinj pod ničlo, v Neumarktu (843 metrov) 25 stopinj v Scheiflingu (795 metrov) pa 22 stopinj Celsija pod ničlo. Poleg tega pa prihaja retek sever, proti kateremu ne obvaruje nobena obleka. Debele ledene cvetlice na oknih cveto vedno bujneje in višje ter konkurirajo najlepšim zagrinjalom. Zjutraj je ležal tupatam kak zmrznen ptič na tleh. Lesice in zajci prihajajo h hišam, večja divjačina pa rajši ostaja na vrhovih, kjer se v tropah varuje mraza. Lastniki lova nosijo ubogim živalim, ki ne dobe hrane izpod debelega snega, seno v hrobe. Če bi se usniljenje teh gospodov le hotelo bolj nakloniti stradajočim ljudem in bi se odločili za to, da v večji meri postrele divjačino, bi se dobilo precej mesa. Tako pa divjačina gloda drevesno skorjo in napravlja veliko škodo po gozdih. Poleg te hude zime pa tudi skoraj v vseh gorskih krajih primanjkuje ne samo premoaga, temveč tudi drv, to pa zato, ker stoji skoraj vse žage, deloma ker so zasežene, deloma pa ker je voda zamrznila, in se les ne more dobiti iz gozdov. Najstarejši ljudje se ne spominjajo take zime. Zmrznil pa vendarle ni nihče.

Sorodstvo vladarskih rodbin. Zanimivo je, da so si vladarske rodbine sedaj med seboj se vojuijočih držav večinoma v naj-odnejšem sorodstvu. To dejstvo ima vzrok v dalekosežni ženitovanjski politiki rodbine Koburžanov, kateri se nahajajo skoraj na vseh evropskih prestoljih. Praoče sedanje rodbine Saksonske-Koburško-Gothske je bil vojvoda Franc, rojen leta 1750, unrl leta 1806. Imel je sedem otrok, med njimi princesinjo Julijano, ki se je leta 1796. poročila z ruskim velikim knezom Konstantinom. Vojvoda Leopold je leta 1831. kot Leopold I. zasedel belgijski prestol in sedanji belgijski kralj je njegov vnuk. Vnuk vojvode Franca, sin vojvode Ernsta, Albert, se je leta 1310 poročil z angleško kraljico Viktorijo. Njegova hči, angleška princesinja Viktorija, se je poročila z nemškim prestolonaslednikom Friderikom, poznejšim cesarjem Friderikom III., očetom današnjega nemškega cesarja Viljema II. Sestra cesarja Viljema II., princesinja Sofija, je soproga grškega kralja Konstantina. Hči angleškega kralja VII., torej sestrična cesarja Viljema II., princesinja Alaud, se je leta 1896. poročila z norveškim kraljem Haakonom. Ker je angleški kralj Edvard VII. poročil danksi princesinjo Aleksandro, je tudi danksi dvor v sorodstvu z nemškim in ostalimi. Tudi sedanja ruska carica ima koburško kri v svojih žilah. Sorodni ste si tudi nemška in romunska vladarska rodbina. Naitsarjeva hči - vojvode Alifreda Koburško-Gothskega, princesinja Marija, sestrična cesarja Viljema II., se je leta 1894. poročila s sedanjim romunskim kraljem Ferdinandom. Pravnikinji angleške kraljice Viktorije, vojvodinji Margareta in Viktoriji Evgenija, ste s svojimi možitvama dovedli do sorodstva med nemško vladarsko rodbino ter švedsko in špansko. Bolgarski kralj je Koburžan. Vsaj v svaštvo med seboj pa so Koburžani tudi s črnogorsko, italijansko in srbsko vladarsko rodbino. Soproga črnogorskega prestolonaslednika Danila je Nenska, Meklenburžanka.

Kranilne vloge sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruee, in jih obre- 4 1/4 % večje zneske po do- stuje po 4 % govoru. Trgovcem otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem. Rentni davek plačuje zadruga sama. Vloga se lahko p-eno -rono. Pošilno-hranilniški račun 75.579. TELEFON 16-04.

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE RANJENE JUNAKE NA OBVEZOVALIŠČIH. ODDA NAJ SE V »NARODNI DOM«.

PRIPOROČLJIVE TURKJE. Nepremožljivi plašči. LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojaških-plaščev od K 20 - naprej.

jestvine na debelo. Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodna na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica delle Acque vogal ulice Coroneo. 244

Pasi za prenos in platno za jadra. LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrinjal in asfaltov. Rojan št. 2 Urad ulica Ghega 2. specialiteta: zastori za gostilne, kavarne, prola- jalne itd. 232

Šivalni stroji. DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vseh pribitkin. Delavnica za popraviljanje. 258

„Salone Edison“ Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Vianello. Najprijetljubiji kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki films. 211

Damska krojačnica. A. RIEGER, Trst ulica Torrona št. 30. I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po -nemškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno. 337

Manufakturne trgovine. SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Lesni trg (Piazza della Lega) št. 1. Bogata izbira manufakturnega blaga. - Cene zmerno. 194

Trgovina jestvin in kolonijal. IVAN BIDOVEC, Trst, ul. Campanile 13 (Urg. Ponterosso) Zaloga me-a v konservi, sar in, kondenzirano mleko, mezza, čokolade in kakava. Velika izbira likerjev in domačih vin. Specialiteta: marm-lada Cene zmerno. 2260

Knjigovoznica. PIETRO PIPPAN, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična vezava žepni koledarji lastnega izdelovanja. Vpsniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki. M. ZEPPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vr-ta. Cene zmerno. 202

Hotel Continental. Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Prenosilšče za vojake. Dvigalo. Cene zmerno. Postrežba točna. 190

Papir. VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vrečic last. a tovarne. - Vsi različni barvi in velikosti Cene zmerno. - G-stone Dollinar Trst, Via dei Gelai 16. 256

Štedilniki Cocke. ODLIKOVANA LIVARNIOA OSVALDELLA, Via Media 26. Štedilniki za cocke in mrežice vedno na razpolago. 199

Fotografski atelje DAGUERRE. Trst - Corso št. 39 - Trst. Razglednice v platino. Specialiteta: slike v barvah, fotoschizzi. Cabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. - Električna razsvetljava. -

ANDREJ PURIČ kovač. Trst, ulica Media št. 6, Trst. proda več vsakovrstnih štedilnikov (Sparherd) in drugih potrebnih ter izvršuje vsako popraviljanje na svoje stroške.

JOSIP STRUCKEL. Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina. Nov prihod volnenga blaga za moške, in ženske, zeffir, batist in perljiva svila za jopice. - Svilenina in okraski zadnje novosti, velk izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce modercil. Vezanije in drobnarije, preproge zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu. registrovana zadruga z neomejenim jamstvom. ulica S. Francesco št. 20, II. nadstropje v hiši lista „Edinost“

JADRANSKA BANKA. Kapital in rezerva K 8.890.000.—. FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Lj bljana, Meiković, Opatija, Spit, Sibenik, Zadar. KUPIJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisana, prioritete, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vr. dnostne papir e in blago tečeče v javnih skladiščih. SAFE - DEPOSITS PROMESE. Brzjavi: JADRANSKA. MENJALNICA. VLOGE NA KNJIZICE 3 1/2 % od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. - Akreditivi, čeki in nakaznice ne vsa tu- in inozemska tržišča. Živahna zveza z Ameriko.

ZOBOZDRAVNIK. Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Poste vecche 12, vogal ulice della Pos e. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE

TISKARNA EDINOST. Telef. 11-57 TRST. Telef. 11-57. ul. sv. Franciška As. 20. Izvršuje tiskarska dela v najmodernejšem slogu, bodisi v p. lprostem all večbarvem tisku in po zmernih cenah. - Vizitnice, vabla, memorandum, zavitke, dopisnice okrožnice, pisnemi papir, trgovske cenike itd. P. n. naročnikom ugodi z izvršenjem naročila v najkrajšem času

Hotel in restavracija METROPOLE. Trst, ulica S. Nicolò 22. Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. - Največja čistost. - Cene zmerno.

Zlatarnica G. Pino. v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerno.

Ljubljanska kreditna banka. Podružnica v Trstu. Ulica Caserma št. 11. Uradne ure od 9-12, od 3-5. Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnatu novce in devize. Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče tranzakcije. Vloge na knjižice obrestuje 4 % netto. Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru. Obavlja nakazila vojnim ujetnikom. Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

MILO NEPOTREBNO I. Zakonito zavarovani preparati „PEROZON“ in „FURO“ pereje izbornu, dezinficirajo temeljito. ZELO VAŽNO za vsako gospodinjstvo, gostilne, bolnišnice, zdravnice, kopelji, za tabore ujetnikov, beguncev, internirancev, za tovarne in delavnice. Škattjica „Perezona“ 50 vin. „Furova“ 30 vin. Pri večjih naročilih skonto, za trgovec rabat. - Naročila in informacije točno rešuje tordku V. Hrabánek, Praga II, Palucky ulica št. 12.

Veliko skladišče klobukov. dežnikov, belih in pisanih srajc, platna žepnih robcev, moških nogavic itd. K. Cvenkel Trst Corso 28. Cene zmerno. -- Postrežba točna. Narodna trgovina. Narodna trgovina.

Posojila daje na osebni kredit in na zastavo -proti plačilu po dogovoru. Uradne ure: vsak dan za stranke od 8 predp. do 1 popoldne. Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.